

Lijst van vragen

De vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu en de algemene commissie voor Wonen en Rijksdienst hebben een aantal aanvullende vragen voorgelegd aan de Minister van Infrastructuur en Milieu en de Minister voor Wonen en Rijksdienst over het **Besluit bouwwerken leefomgeving** (Kamerstuk 33 118, nr. 31).

Vorzitter van de commissie voor Infrastructuur en Milieu,
Van Dekken

Griffier van de commissie voor Infrastructuur en Milieu,
Jansma

Nr	Vraag
1	Kan worden toegelicht waarom er in het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) voor gekozen is om de eisen uit het oogpunt van bruikbaarheid te schrappen? Hoe verhoudt zich dit tot artikel 4.21 van de Omgevingswet (borging van de minimumkwaliteit duurzaamheid en bruikbaarheid) en tot het uitgangspunt van het behoud van een gelijkwaardig beschermingsniveau?
2	Hoe verhoudt zich het schrappen van de eisen uit het oogpunt van bruikbaarheid tot de in 2012 opnieuw ingevoerde voorschriften over de aanwezigheid van een buitenberging bij elke woning en een buitenruimte bij appartementen? Argument voor de herinvoering was dat de markt op dit terrein onvoldoende zelfregulerend bleek te zijn. Waar is de verwachting op gebaseerd dat de markt nu wel voldoende zelfregulerend zal zijn?
3	Welke minimumeisen aan een woonhuis worden geschrapt? Kunt u dit schematisch weergeven?
4	Op welke manier zal het schrappen van de bruikbaarheidseisen leiden tot het bouwen van minder duurzaam bruikbare woningen?
5	Welke aannames en verwachtingen uit het Bbl zijn aan of in de praktijk getoetst? Kunt u uw antwoord toelichten?
6	Kunt u een overzicht geven van de analyses van effecten en risico's die zijn gedaan? Op welke manier zijn deze teruggekomen in het Bbl? Kunt u dit schematisch weergeven?
7	Op welke manier(en) zou de uitbreiding van de categorie vergunning- en/of borgingvrij bouwen gecompenseerd kunnen worden?
8	In hoeverre zit er ruimte tussen de verantwoordelijkheid van gemeenten en het niet kunnen toetsen door diezelfde gemeenten van de aansprakelijkheid, gelet op het gegeven dat veel gemeenten bezorgd zijn over de eisen van aansprakelijkheid in het Bbl?
9	Waarom is er gekozen voor één Bbl en niet voor afzonderlijke wetten? Waarom komt er niet één regeling voor het versterken van de positie van de bouwconsument?
10	Zijn er bijkomende risico's wanneer de kwaliteitsborging voor bouwen met de Omgevingswet en bijbehorende algemene maatregelen van bestuur (AMvB's) tegelijkertijd worden ingevoerd?
11	Hoe ziet het implementatieprogramma van het Bbl eruit?
12	Is er sprake van integrale afstemming tussen de bouw- en monumentenaspecten? Op welke manieren zijn de belangen van kwetsbare objecten zoals monumenten geborgd?
13	Wat betekent het nieuwe systeem voor de veiligheidsrisico's, waarbij de brandweer niet alle gegevens nog beschikbaar heeft? Is de veiligheid van de brandweer nu voldoende geborgd?
14	Valt de transformatie van het Bouwbesluit 2012 naar het Bbl primair onder de verantwoordelijkheid van de Minister voor Wonen en Rijksdienst? Zo nee, waarom niet, dit besluit is toch één van de kurken waarop zijn verantwoordelijkheid voor het bouwen en wonen rust?
15	Hoe worden procesafspraken gemaakt voor het verder doorontwikkelen van deze AMvB's met betrokkenheid van alle betrokken partijen? Gelet op de geschiedenis van het Bouwbesluit is het toch wenselijk de mogelijkheid voor toekomstige aanpassingen goed te regelen?

Nr	Vraag
16	Klopt het dat bij de overzetting van het oude Bouwbesluit naar dit besluit alles wat minimaal kaderstellend kan zijn voor toegankelijkheid eruit is gehaald (drempels, deurmaten, buitenruimte, berging, et cetera)? Zo ja, is er daarmee geen enkele prikkel meer voor toegankelijkheid als «norm»? Ook niet bij nieuwbouw? In hoeverre verhoudt zich dat tot het VN-verdrag inzake de rechten van personen met een handicap, gelet op het feit dat Nederland immers op grond van artikel 9 van dat verdrag passende maatregelen moet nemen om personen met een handicap op voet van gelijkheid met anderen de toegang tot de fysieke leefomgeving, waaronder gebouwen, te garanderen?
17	Klopt het dat gemeenten geen eisen mogen stellen over bruikbaarheid, zodat de bouwer door de gemeenten niet gecorrigeerd kan worden? Waarom is dat? Welk probleem zou er ontstaan als dat verbod (geheel of gedeeltelijk) wordt opgeheven?
18	Op welke manier komt artikel 7.11a uit het Bouwbesluit (hulp bij ontruiming bij brand) terug in het nieuwe Bbl? En hoe wordt dit gehandhaafd? Spreekt de Minister van Binnenlandse Zaken de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hierop aan als er niet aan wordt voldaan?
19	Ziet u het risico dat het schrappen van regels onduidelijkheid verschaft en de kans vergroot dat initiatiefnemers tijdens of na het bouwproces geconfronteerd worden met handhavingsmaatregelen op grond van nadere voorschriften die lokaal kunnen verschillen en onvoldoende kenbaar zijn? Zo nee, waarom niet? Deelt u de mening dat dit schrappen niet bijdraagt aan het streven naar goedkoper bouwen omdat standaardisering van oplossingen daarmee wordt tegengewerkt? Zo nee, waarom niet?
20	Wordt de ingewikkelde regelgeving ontsloten op een manier die voor burgers goed begrijpen is, bijvoorbeeld vergelijkbaar met de Handreiking Bouwbesluit en Woning?
21	Hoe kijkt u aan tegen de zienswijze dat specifieke zorgplichten niet gemist kunnen worden (bijvoorbeeld wanneer in een bestaande woning geen normaal werkende sanitaire voorzieningen aanwezig zijn), gelet op het feit dat in de hoofdstukken 3 tot en met 5 van het Bbl die over de kwaliteit van het bouwwerk gaan geen specifieke zorgplichten zijn opgenomen? Is de specifieke zorgplicht ook niet nodig voor het opvangen van onbedoelde gebreken in de bouwregelgeving? Ziet u het risico dat het voldoende achten van slechts één toilet in een pand en het geheel ontbreken van een badkamer de aanpak van huisjesmelkers in de weg staat? Zo ja, wat wilt u aanpassen?
22	Hoe beoordeelt u de opvatting dat het noodzakelijkheidsvereiste als bedoeld in artikel 3.7, tweede lid van het Bbl een voortvarende aanpak van de verbetering van de energiezuinigheid en het woongerief van de bestaande woningvoorraad in de weg staat? In welke gevallen kan bijvoorbeeld – indien wordt voldaan aan het niveau dat overeenkomt met de voorschriften over bestaande bouw – worden aangeschreven tot het maken van een binnen de woning gelegen toiletruimte of badruimte, tot het thermisch isoleren van de woning of tot het plaatsen van een energiezuinige verwarmingsinstallatie? In welke gevallen kunnen deze voorzieningen als noodzakelijk worden aangemerkt?

Nr	Vraag
23	Is het de bedoeling dat de bevoegdheid tot het stellen van aanvullende gemeentelijke bouwkundige eisen in het belang van de openbare orde, de zedelijkheid en de gezondheid komt te vervallen? Mogen gemeenten bijvoorbeeld nog bouwkundige en inrichtingseisen aan bordelen stellen in verband met de sociale veiligheid en gezondheid van prostituees? Blijft het bijvoorbeeld mogelijk om aan permanente tribunes (tribunes die als bouwwerk hebben te gelden) in de openbare ruimte bij evenementen bouwkundige eisen te stellen in verband met «crowd control»? Kan dat ook voor tribunes die geen bouwwerk zijn omdat ze slechts tijdelijk zijn?
24	Brengt het vervallen van het stellen van eisen aan afmetingen van verblijfruimten niet het risico met zich mee dat sommige ruimten niet als verblijfsruimte worden aangemerkt, maar wel als zodanig worden gebruikt en dan niet voldoen aan ventilatie-eisen, verlichting en daglichttoetreding? Zo nee, hoe wordt dit voorkomen?
25	Waarom kiest u er bij het herijken van de bouwvoorschriften voor om het rechtens verkregen niveau voor bestaande bouw niet van toepassing te verklaren? Vindt u dat herinvoering van het nieuwbouwniveau voor verbouw met een vrijstellingsmogelijkheid voor het bevoegd gezag niet beter past in de systematiek van de Omgevingswet? Wat vindt u van de stelling dat de ratificering van het VN-verdrag met betrekking tot de toegankelijkheid voor mensen met een beperking het noodzakelijk maken om ook bij verbouw die toegankelijkheid verplicht te stellen?
26	Bent u het eens met het Instituut voor fysieke veiligheid dat bouwregelgeving te veel uitgaat van zelfredzaamheid (tijdig kunnen vluchten) bij ouderen en mensen met een beperking en dat met name compartimentering en rookwerendheid van wanden een zwak punt is? Zo ja, welke regels denkt u dan op te nemen in het Bbl of welke stappen gaat u zetten om te onderzoeken welke maatregelen effectief kunnen zijn? Zo nee waarom niet?
27	Waarom zijn eisen met betrekking tot daglichttoetreding grotendeels geschrapt terwijl de Europese Unie juist pleit voor meer aandacht voor daglichttoetreding? Hoe kan het dat in de toelichting bij deze dereguleringslag nog altijd wordt gesteld dat dit extreem lage kwaliteitsniveau nog altijd leidt tot een voldoende gezond binnenmilieu terwijl bij het eerste Bouwbesluit het eisenniveau veel hoger was en daarvan was gemotiveerd dat dit noodzakelijk was vanuit het oogpunt van een gezond binnenmilieu? Kunt u de stelling in de toelichting met gezaghebbende rapporten onderbouwen?
28	Waar staan de normen van de ruimten met een oppervlakte groter dan 150 m ² (art. 3.85 lid 7), aangezien de bovenstaande tabel niet van toepassing is?
29	Hoe verhoudt zich het schrappen van de bruikbaarheidseisen tot de in 2012 opnieuw ingevoerde voorschriften over de aanwezigheid van een buitenberging bij elke woning en een buitenruimte bij appartementen? Waar is de verwachting op gebaseerd dat de markt nu wel voldoende zelfregulerend zal zijn, gelet op het feit dat het argument voor de herinvoering was dat de markt op dit terrein onvoldoende zelfregulerend bleek te zijn?

Nr	Vraag
30	Hoe wordt aangekeken tegen de opvatting van de vier grootste gemeenten (G4) dat het schrappen van de bruikbaarheidseisen zal leiden tot een onaanvaardbare daling van de woningkwaliteit, met name aan de onderkant van de woningmarkt en in situaties waarbij sprake is van schaarste? Waardoor wordt in het Bbl een daling van de woningkwaliteit voorkomen? Waarom is er in het Bbl voor gekozen is om de eisen uit het oogpunt van bruikbaarheid te schrappen? Hoe verhoudt zich dit tot artikel 4.21 van de Omgevingswet over de borging van de minimumkwaliteit voor duurzaamheid en bruikbaarheid en met het uitgangspunt van het behoud van een gelijkwaardig beschermingsniveau? Kunt u uw antwoorden op deze vragen toelichten?
31	Hoe denkt u met het wegvallen van de bruikbaarheidseisen te kunnen voldoen aan het VN-verdrag met betrekking tot de toegankelijkheid van gebouwen voor mensen met een beperking? Hoe denkt u inhoud te geven aan het amendement met het Kamerstuk 33 962, nr. 64 van de Omgevingswet?
32	Hoe denkt u dat zonder het bestaan van bruikbaarheidseisen toekomstige bouwwerken zullen voldoen aan eisen met betrekking tot gezondheid, toegankelijkheid en duurzaamheid (sustainability)? Hoe kan opgetreden worden tegen ongewenste segregatie en gebouwen met een minimum aan verblijfsgebied en een veelvoud aan onbenoemde ruimten? Bestaat de kans dat dit zal leiden tot sociale achterstandswijken met alle problematiek van dien? Waarom is in het Bbl geen sluitende definitie opgenomen voor toegankelijkheid?
33	Klopt het dat het in artikel 4.167, eerste lid draait om de toegankelijkheidssector (een voor personen met een functiebeperking zelfstandig bruikbaar en toegankelijk gedeelte van een gebouw)? Zo ja, welke ruimtes in de woning tellen dan mee? Uit de tabel lijkt het dat verkeersgebied toegankelijk moet zijn, maar er staat niets over de badkamer, wc, keuken en andere kamers. Wel lijkt een lift nodig te zijn. Kunt u dit uitleggen?
34	De tabel in artikel 4.167 wijst die regels aan waar men aan moet voldoen (artikel 4.167, tweede lid). De tabel wijst echter geen regels aan, maar koppelt slechts functies aan onderwerpen. Kunt u dit uitleggen?
35	Is overwogen om de tekst van artikel 5.103 aan te scherpen door aan te geven dat verharde openbare ruimte toegankelijk moet zijn, gezien de vrij zachte formulering voor buitenruimte in dat artikel? Klopt het dat dat alleen voor nieuwe ontwikkelingen geldt (als uitwerking van de opdracht in art. 2.28 van de Omgevingswet)? Hoe wordt dan omgegaan met het verbeteren van toegankelijkheid in bestaande situaties (artikel 2.1, derde lid, onder s van de Omgevingswet)?
36	Is een maatschappelijke effectrapportage beschikbaar voor gegeven dat in het Bbl vele bepalingen uit het huidige bouwbesluit zijn geschrapt of gewijzigd, nieuwe bepalingen zijn toegevoegd en dat een motivering voor het schrappen, wijzigen en toevoegen grotendeels ontbreekt?
37	Klopt de tekst in de nota van toelichting inzake toegankelijkheid voor gehandicapten wel, nu de toegankelijkheidseisen van het Bouwbesluit 2012 niet één op één zijn overgenomen?

Nr	Vraag
38	Is onderzocht wat het schrappen van de bruikbaarheidseisen voor gevolgen zal hebben? Doet zich dan niet het risico van 19de-eeuwse woontoestanden met kamers van 1 bij 2 meter, in een souterrain zonder daglicht of op een vliering van anderhalve meter hoog voor?
39	Welke rol speelt de brandveiligheid bij de bruikbaarheid (indien de bruikbaarheid niet goed is, is de brandveiligheid immers ook niet goed)? Is onderzocht hoe die twee zich tot elkaar verhouden en tot welke nadelige gevolgen dit kan leiden?